GAZETA KRAKOWSKA

Nro 40.

Z KRAKOWA DNIA 18. MAIA 1814 Roku WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 10 Maia.

Widziemy tu iuż przybywaiących z Paryża woyskowych Polskich, potwierdzaiących usłnie to, co i listy prywatne i pisma publiczne doniosły o nayłaskawszem obeyściu się N. Cesarza wszech Rossyy z woyskiem Xięstwa naszego. Wspaniałomyślny ten Monarcha Północy, sprawiedliwy Alexander, ceniący wszystkie szlachetne uczucia, raczył iak wiadomo powierzyć dowodztwo nad woyskiem naszem W. Xciu Konstantynowi, w którego orszaku była znaczna liczba Jenerałow i officerow Polskich przy wieździe do Paryża N. Cesarza Austryackiego. W. X. e Konstantyn w dniu 17 t. m. iako Dowodca woyska Xięstwa Warszawskiego, odprawił popis tegoż woyska pod St. Denis, gdzie ono ma swoie leże, a po odprawionym popisie raczył w naychwalebnieyszych wyrazach oświadczyć onemuż swoie ukontentowanie. Raczył oraz dozwolić N. Cesarz Alexander, ażeby toż woysko Xięstwa Warszawskiego, zachowuiąc narodową kokardę, ozdoby i orły, powrociło do swey oyczyzny z bronią i wszelkiemi honorami woyskowemi. W Moguncyi zabrać ma z sobą zostawione tam działa, i wyruszyć z okolic Paryża d. 13 Maia; ciągnąć zaś będzie przez dni 86 do swey oyczyzny. Liczba składaiących ie głow wynosić ma (rachuiąc w to ranionych i chorych) blisko 6500 ludzi.

Dokończenie Zagaienia posiedzenia Towarzystwa Królewsko - Warszawskiego Przyiacioł nauk d. 30 Kwietnia 1814 przez JW. Staszica Prezesa tegoż Towarzystwa.

Nastąpiło potem ogłoszenie pytań do nagrody, iak następuie:

Zapytania przez Towarzystwo Krolewskie Przyiacioł nauk ogłoszone d. 30 Kwietnia 1814 roku

Z zapytań dawniey przez Towarzystwo Królewskie ogłoszonych, które ieszcze dostatecznie rozwiązanemi nie były, postanowiło zgromadzenie powtorzyć na rok następny:

1. Nagrodę sta czerw. złotych temu, kto z dzieiow oyczystych, wierszem Polskim, naydoskonalszą napisze Trajedyą.

2. Nagrodę medalu wartości 30 czer. złot. temu pisarzowi, który w rozprawie na dowodach konstytucyynych i historyczno-krytycznych opartey, naydokładniey rozwiąże zapytanie: " Jakiemi stopniami Hetmanowie wielcy i Podskarbiowie wielcy doszli w Polszcze do tego stopnia, iż jedni rząd woyska, drudzy rząd skarbu zupełnie ogarnęli?,,

Przydaie nadto Królewskie Towarzystwo następuiące zagadnienia:

1. Doświadczenia wiekow okazuią, że w kraiu naszym ogrody owocowe wielkiem staraniem i nakładem zaprowadzane, niekiedy wytrzymać nie mogą ostrości zimy, która czasami bywaiąc i mocnieyszą i dłuższą, zrządza usychanie drzew, mimo naywiększą usilność naybiegleyszych ogrodnikow.

Rożne na ten koniec podawane sposoby, iako to: sadzone od północy i wschodu chrony z drzew wytrzymuiących naytęższe mrozy, okręcanie słomą drzewek, i tym podobne, w części tylko odpowiadała celowi, bo często kosztowne i szkodliwe, czasami zaś do wykonania są niepodobne.

Obsypywanie korzeni drzew liściem, którego samo przyrodzenie używać zdaie się dla ich ochrony, naylepiey może odpowiada temu celowi. Z tego przeto względu Towarzystwo Królewskie przyiacioł nauk ogłasza, iż ktoby albo ten ostatni sposob wielorakiem doświadczeniem sprawdził, albo okazał inny, rownież doświadczony, któryby był naymniey kosztuiący i naylepiey ochraniaiący drzewa owocowe od tęgości mrozow, ten, oprocz wdzięczności współrodakow, otrzyma od Towarzystwa nagrodę w medalu złotym wartości 50 czerw. zł. — Rozprawa w tym przedmiocie ma bydź w przeciągu lat trzech Zgromadzeniu przesłaną.

2. Towarzystwo wyznaczą nagrodę podobnegoż medalu złotego, wartości 50 czerw. złot. Pisarzowi, który naydokładnieyszą poda instrukcyą ułożoną w sposobie naystosownieyszym do poięcia ludu, maiącą za cel, oświecić mieszkańcow kraiu naszego w tem, czego się strzedz, i co czynić we wszystkich względach maią, dla zapobieżenia uszkodzeniu zdrowia i życia. Autor dzieła okaże razem przyczyny, które w każdym wieku i stanie co do kraiu Polskiego powiększaią śmiertelność, i wzrost ludności naywięcey tamuią.

3. Naostatek podobnyż medal wartości czerw. złot: 30 wyznacza Towarzystwo Pisarzowi, który naylepiey rozwiąże zapytanie: " Jaki iest sposob nayłatwieyszy i naymniey kosztowny robienia i utrzymywania drog wygodnych i trwałych w rożnych stronach kraiu naszego?,,

Pisarze maiący odpowiedzieć na powyższe zagadnienia obowiązani są pisma swoie przesłać na ręce Sekretarza Towarzystwa przed dniem 1 Czerwca roku przyszłego 1815, wyiąwszy rozprawy o zachowaniu drzew owocowych, która z powodu doświadczeń może bydź w przeciągu lat trzech przesłaną. Każdy piszący umieści na czele dzieła swego napis znakowy, i przyłączy z tymże samym napisem opieczętowany bilet, w którym nazwisko iego i mieszkanie wyrażone będzie.

Po zagaieniu nastąpiła pochwała ś. p. Leopolda Lafontaine M. D. Członka czynnego Towarzystwa, przez Michała Bergonzoniego M. D. i Prezesa działu umieiętności, którey treść następuiąca:

Przeszedłszy autor wszystkie peryody życia tego męża, opisuie iego nauki pierwiastkowe i wyższe; następnie zaś ich w społeczności użycie z pożytkiem dla ludzkości. Mowi daley o iego wyyściu z domu rodzicielskiego do Strazburga, Wiednia i Krakowa, gdzie za okazywaniem swoiey zdolności zaczął się wsławiać, i był wezwany za Leib Chirurga N. Stanisława Augusta.

Umieiętność iego iest dokładnie wystawiona od autora w leczeniu chorob wewnętrznych i zewnętrznych, w czem okazywał zawsze ludzkość naywiększą. W leczeniu chorob oczu był sławny, a w tem zręczność iego wiele mu dopomagała. Przyłożył się do rozszerzenia w kraiu wynalazkow obcych w przedmiotach nauki swoiey. Pisał o wodach Krzeszowickich; o kołtunie i o wielu rzeczach tyczących się zdrowia ludzkiego w dzienniku swoim, ktory wydawał w ciągu 1801 na 1802.

Gdy zdrowie rycerzow było mu powierzone, okazał w dopełnieniu swych obowiązkow umieiętność połączoną z naywiększą gorliwością. Wszelkiemi sposobami dopomagał urzędnikom zdrowia pod iego dozorem będącym, a niemaiącym sposobności postąpienia w naukach. Siebie samego nigdy nie żałował, ratuiąc w polu ludzi ranionych i rożnie pokaleczonych, nie wiele dbaiąc o własne zdrowie, a przez to stał się ofiarą prac swoich. Mocno zachorowawszy umarł w Mohilowie d. 12 Grudnia r. 1812, gdzie zostawał w niewoli woienney. Był on za swoie zasługi zaszczycony dwoma znakami honorowemi; był członkiem rożnych Towarzystw lekarskich, literackich, i zostawił po sobie imie Męża pracowitego i użytecznego współeczności.

Z Wiednia d. 8 Maia.

Urzędowe doniesienia od woyska we Włoszech.

Podług nadesłanych wczoray przez gońca od Feldmarszałka Hrabi Bellegarde doniesień, Feldm. porucznik Hrabia Neipperg obiąwszy d. 26 Kwietnia twierdzę Pizzighetone, wszedł d. 28 z przednią strażą C. K. we Włoszech woyska przy radosnych okrzykach ludu do Medyolanu. Tegoż dnia woyska Włoskie ustąpiły z Mantui, i wszedł tam przy naywiększey uroczystości oddział C. K. woyska pod Feldm. por. Mayerem.

Jak w Medyolanie, tak w wszystkich miastach i mieyscach przez ktore C. K. woyska przechodziły, witał ie lud z szczerą i powszechną radością.

Twierdza Rocca d'Anfo, w dolinie Sabia została tegoż dnia przez Jenerała Stanisavlevicha zaiętą, a wszystkie woyska Włoskie rozłożone tymczasowo zostały w Bergamo, Crema, Montechiaro i w okolicach tamteyszych.

W moc zawartey z Xciem Borghese umowy względem oddania Piemontu i twierdz tamteyszych, odebrał Jenerał Hrabia Nugent rozkaz postąpienia niezwłocznie pod Alexandryą i w oznaczonym dniu 8 Maia osadzenia tey twierdzy, rownie jak Casale, Fenestrelles, Turyn i reszta leżących na lewym brzegu Po twierdz obięte także zostaną za nadciągnieniem tam C. K. woysk. Tym końcem dywizye C. K. woyska we Włoszech udały się w drogę do Turynu, a głowna kwatera Feldmarszałka Hrabiego Bellegarde ruszyła d. 4 Maia do Medyolanu.

Rzeczony Feldmarszałek spodziewa

się wkrotce ukończyć objęcie Piemontu, chociaż Jenerał Grenier, który poprowadził woyska Fracuzkie ze Włoszech za dawne granice Francyi, doniosł mu pod d. 1 Maia nad wszelkie spodziewanie przez Jenerała brygady Couchy, że od tymczasowego rządu odebrał rozkaz, aby zawarł zawieszenie broni, w którem rzeki Ticino i Seriva graniczną liniią bydź maią. Feldmarszałek Hrabia Bellegarde kazał mu atoli wyraźnie oświadczyć, że stosownie do odebranych rozkazow Piemont osadzić musi, i że Jenerał Grenier obowiązany iest powtornie umową z Xięciem Borghese cofnąć swoie woyska do Francyi. To oświadczenie i wyraźne zapowiedzenie przez Feldmarszałka Hrabiego Bellegarde Jenerałowi Grenier, iż w przypadku potrzeby mocą oręża przymusi go do zachowania warunkow umowy, załatwi zapewne tę nieprzewidzianą przeszkodę względem zaięcia rzeczonych prowincyy.

Z resztą Feldmarszałek Hrabia Bellegarde posłał Jenerała Hrabiego Starhemberga z iego brygadą, iako woyskowego dowodcę do Florencyi, przydaiąc do boku iego umocowanego od W. Xcia Ferdynanda Xcia Rospliosi do odebrania tego kraiu od Neapolitanow, co d. 1 Maia nastąpić musiało.

Woyska Króla Neapolitańskiego rozpoczęły na wezwanie odwrot do swoich kraiow.

Z Paryża d. 30 *Kwietnia.*

Monitor ogłosił dwa programa względem uroczystości przy wieździe do Paryża N. Króla Ludwika XVIII (który niezwłocznie nastąpi.) Jeden przez Ministra wewnętrznego, drugi przez W. Mistrza obrzędow, Margrabi Dreux-Breze napisany.

NN. Cesarz Alexander i Król Pruski odwiedzili w towarzystwie Pułkownika Lattorp, P. Humboldt i Lasteyrie, konserwatorium kunsztow i rzemieślnikow. Cesarz Alexander wyiedzie d. 1 Maia do Compiegne.

N. Cesarz Austryacki odwiedza codziennie od godziny 10 przed południem publiczne zakłady, warsztaty, pomniki i wszystko co stolica Francuzka posiada uwagi godnego. Zazwyczay towarzyszą J. C. K. Mci 2 lub 3 osoby. Około godziny 4tey powraca J. C. K. Mość do siebie, daie audyencye i pracuie z swoiemi ministrami. D. 26 udał się J. C. K. Mość do sali ciała prawodawczego, gdzie przyięty był przez Wiceprezydenta, P. Faulcon, kwestorow i niektóre członki, które przypadkiem były obecne, i bawił długo w tameyszey bibliotece. Pod czas odwiedzin J. C. K. Mci mennicy, na uświetnienie pamiątki tego zdarzenia, wybite zostały w iego obecności złote i srebrne medale rożney wielkości. Pierwsza strona tych medalow wystawia kulę z trzema liliami i napisem: *Gallia Reddita Europae* (Francya wrocona Europie) w Kwietniu 1814. Na drugiey stronie w środku figura z podpisem: *Ange de paix* (Anioł pokoiu); na około napis: *François I. Emp. d'Autriche* (Franciszek I. Cesarz Austryacki), a na dole w Paryżu i nazwisko Stycharza.

D. 18 b. m. zawarte zostało zawieszenie broni między Marszałkiem Soultem i Feldmarszałkiem Wellingtonem.

Niejaki Montbreuil czyli Maubreuil zatrzymał d. 27 b. m. między Nemours i Sens powoz byłey Królowey Westfalskiey,

I zabrał Iey 100,000 fr. w złocie i dyamenty w wartości 4 do 5 mill. Lecz iuż poymany został.

Król Ludwik XVIII. wysiadł d. 24 b. m. o godzinie 1 do Kale. Wszyscy mieszkońcy miasta i okolic zgromadzili się nad brzegiem dla przyięcia J. K. Mci. Jak tylko Monarcha na ląd wysiadł dały się powszechne okrzyki radości słyszec. J. K. Mosc poiechał zaraz do kościoła, gdzie *Te Deum* odśpiewane zostało. W towarzystwie Króla znayduią się Xżna Angouleme, Xże Bordeusz, Xiążęta Burbon i Duras, i Arcybiskup Reimsu. W wieczor przyymował J. K. Mosc władze mieyskie i wiele przybyłych na iego przyięcie znakomitych osób. *D.* 25 przybył J. K. Mość do Boulogne, d. 27 do Amiens, a d. 28 do Compiegne.

Deputacya od ciała prawodawczego z 25 członkow złożona udała się do J. K. Mci do Compiegne i miała d. 29 audyencyą. Prezes deputacyi Kawaler de Bruys de Charles miał następuiącą mowę:

"Nayiaśnieyszy Panie! Ciało prawodawcze zleciło nam złożyć W. K. Mci naypokornieysze swoie życzenia. W. K. Mośc znayduiesz się znowu w Francyi, która Ci zawsze była drogą. Widzisz się, N. Panie, otoczony i natłokiem cisnącey się mnogiey Twey familii; niesliczone głosy radości witaią W. K. Mość przy wstępie na oyczystą ziemię i towarzyszyć Ci będą aż do mieszkania pocieszonych teraz Twoich przodkow. Przybyway, N. Panie, Następco tylu Królow, usiądź na tronie, na którym niegdyś przodkowie nasi wysoką Twoią familiią posadzili, a my dziś mamy szczęście widzieć go przez W. K. Mość zaiętym. Wszystko czegośmy nadaremnie od W. K. Mci zdaleka oczekiwali, przynosisz z sobą. Przychodzisz, N. Panie, osuszyć łzy i zagoić rany. Więcey ieszcze będziemy winni W. K. Mci; przez W. K. Mość utwierdzone zostaną zasady mądrze i dokładnie rozważonego rządu. W. K. Mość chcesz tylko wrocić do praw, które Królewskiey powadze przystoią, a powszechna wola, w oycowskie Twoie ręce W. K. Mci złożona, tem poważnieyszą się wyda i dopełnioną zostanie. Nigdy, N. Panie, reprezentanci Narodu nie poczytali się za szczęśliwszych, iak w tey chwili, w którey złozyc mogą u stóp W. K. Mci hołd swoiego uszanowania i miłości.,,

J. K. Mość odpowiedział, iak następuie:

"Mci Panowie ciała prawodawczego! Przyymuię z nayżywszem ukontentowániem zapewnienia o waszych uczuciach. Są one dla mnie tem droższemi, gdy widzę w nich zakład zupełney zgody między mną i reprezentantami narodu. Z takiey tylko zgody może wyniknąć trwałość rządu i publicznego dobra, które są iedynym celem ich życzeń i moiey staranności.,,

Deputacya udała się potem z oddaniem uszanowania do Xżny Angouleme.

Mowią, iż zamiarem oycowskiey staranności J. K. Mci iest, poskromić ile możności zbytek dworu i dać pierwszy z siebie przykład. Cała familiia Królewska mieszkać będzie w iednym gmachu, pałacu Tuilleries. Ludwik XVIII. zaiąć ma apartamenta Ludwika XVI.

Królewicz Monsieur co się tycze połączonych opłat (droits reunis) wydał następuiące rozporządzenie: Woienny podatek, który z podwyższonych opłat od

ftały ch podatkow składany był do kassy opłat połączonych ustaie od tey chwili.

Monitor dzisieyszy zawiera następuiący list Marszałka Masseny do Królewicza Monsieur:

" Nayiaśnieyszy Królewiczu! Widzę z Monitora pod d. 15 b.m. że W. Królewiczowska Mość obiąłeś ster rządu aż do przybycia wysokiego Twoiego Brata, prawego naszego Monarchy. Maiąc polecone sobie dowodztwo nad 8mą dywizyą woyskową i będąc rządcą woyskowym Tulonu, czyniłem zawsze wszystko i czynić będę, co odemnie zależy, dla utrzymania w moim powiecie porządku, posłuszeństwa i spokoyności. Teraz obrociłem całą moią staranność na utrzymanie dla Ludwika XVIII. piękney iego w Tulonie eskadry i ważnych tam zakładow morskich. Nie omieszkałem przesłać tymczasowemu rządowi moiego przystąpienia, i proszę W. Królewiczowskiey Mci, abyś u J.K.Mci był tłumaczem moiey wierności, miłości i posłuszeństwa. Woyska i departamenta pod moiemi zostaiące rozkazami iednakowemi zemną ożywione są uczuciami. Mam honor bydź, &c.

(Pod.) *Marszałek Xże Rivoli i Esslingi.*

Przybyły d. 27 b. m. do tymczasowego rządu goniec od Wicekróla Włoskiego przywiozł przystąpienie iego do nowego porządku rzeczy i wiadomość o zawartem zawieszeniu broni.

D. 28 przybyli tu W W. Xiążęta Michał i Mikołay, bracia N. Cesarza Rossyyskiego.

Dowodcy flot Francuzkich w wszystkich portach, rownie iak wszyscy Marszałkowie, wyiąwszy Davousta w Hamburgu i będącego w niewoli Gouvion St. Cyr przysłali swoie przystąpienia, a nawet nie czynny od dawnego czasu i mieszkaiący w Brives Marszałek Brune.

Królewicz Monsieur postanowił wyrokiem swoim pod d. 25 b.m. iż dla zachowania pamiątki mężnego i długiego opierania się mieszkańcow zachodniego departamentu obalenia tronu Królewskiego i ołtarzow, leżące dawniey w niższym Poitou miasto Roche nad Joną, ogłoszone poźniey głownem miastem departamentu Wandei i Napoleonem nazwane, odtąd nosić będzie nazwisko Bourbon Vendee.

Innym wyrokiem pod tymże dniem Kontradmirał Cercey i P. de la Boulaye mianowanemi są kommissarzami do odbierania odsełanych z Anglii jeńcow.

N. Cesarz Alexander przeznaczył wszystkim woyskowym Polskiego Narodu, znayduiącym się we Francyi, miasto St. Denis na zebranie się, a z obecnemi iuż tam odprawił d. 23 b. m. na rowninie tamteyszey popis, po którym raczył ieśdź obiad u Jenerała Krasińskiego.

Z Szwaycaryi d. 6 Maia.

Były Król Hiszpański, Jozef Bonaparte, przybył d. 24 Kwietnia w towarzystwie iednego Hiszpańskiego jenerała i 2 służących do Lauzany, i stanął w gościnni pod złotym Lwem; niezadługo po swoiem przybyciu odwiedził swoiego brata Hr. St. Leu (Ludwika Bonapartego), a d. 25 poiechał do Vevey. Były Król Westfalski, Hieronim Bonaparte, przybył do Neufchatel i miał udać się do Berna.

Cesarzowa Marya Ludwika przeiechała d. 3 b. m. przez Bazyleią, d. 5 spodziewana była w Kemptem, zkąd uda się

przez Insbruk i Salcburg do Schönbrun. Na każdey stacyi potrzeba dla N. Cesarzowey 116 koni. Orszak podrożny idzie dwiema oddziałami: pierwszy zawiera 4 sześcio, a 4 czterech konne powozy; drugi w którym znayduie się Cesarzowa 1 ośmio, 6 sześcio, 5 czterech i 2 parokonne powozy.

Z Włoch d. 30 Kwietnia.

W tym samym dniu kiedy w Medyolanie nastąpiło powstanie ludu, wybuchnęło w Bergamo podobneż zaburzenie, pod czas którego zamordowano prefekta. W Brescia wybuchnęło także zaburzenie, gdy ostatnia kolumna woyska Francuzkiego przechodziła, ponieważ Francuzki jenerał miał się dać słyszeć, iż chce złupić Brescją. Natychmiast postanowiło 4000 woyska Włoskiego czynić odpor i wezwało pomocy ludu, który z pośpiechem porwał się przeciw Francuzom do oręża. Francuzi uciekli, a lud zgromadził się przed mieszkaniem Prefekta Somenzari, który iednak uszedł dachami z swoiego pałacu; ale 12 do 14 urzędnikow padło ofiarą wściekłości ludu. Mieszkańcy tego miasta zostaiąc pod bronią oczekiwali niecierpliwie nadeyścia Austryakow.

Xże Eugeniusz, dotychczasowy Wicekról Włoski, wydał d. 26 odezwę z Mantui do ludu królestwa Włoskiego, żegnaiąc się z niemi. D. 27 o godzinie 2 po północy opuścił z familiią swoią Mantuę, i przybył pod zasłoną C. K. Austryackiego Jenerała Stutterheima przez Villafranca w wieczor do Werony. W Mantui, iak mowią, było także zaburzenie i Xże ten znaydował się w niebezpieczeństwie. Woysko żądało natarczywie zaległego od kilku miesięcy żołdu; Jenerałowie Palombini i Paolucci zdawali się z woyskiem trzymać i niedozwalali Xciu wyiechać; ale nakoniec nadeszła mu potężna pomoc Feldmarszałka Hrabiego Bellegarde. Dziś wybierał się Xże Eugeniusz z swoią małżonką, która po połogu iuż wyzdrowiała, do wyiazdu z Werony do Monachium.

W Medyolanie przywrocona została przez dogodne środki spokoyność, która nie była nawet przerwana, chociaż tam woyska Francuzkie weszły, ktore zaraz d. 26 odciągnęły.

Większa część senatorow schroniła się przed wściekłością ludu do zamku. Sekretarz stanu Mejean uciekł szczęśliwie za granicę do Niemiec.

Z Bremy d. 3 Maia.

Dziś przebiegł tędy Królewsko-Francuzki Kommissarz, Jenerał Fouche, w dawnym Francuzkim jeneralskim mundurze z białą kokardą, do Hamburga, który przyspieszyć ma oddanie tego miasta woyskom sprzymierzonem.

Z Holsztyńskiego kraiu d. 4 Maia.

Woyska Rossyyskie stoiące w Xięstwie Holsztyńskiem płacą od 1 Kwietnia wszystkie potrzeby gotowemi pieniędzmi, przez co znacznie kray zyskuie. Jedne tylko kwatery i sienniki do lazaretow dostarczane im są bezpłatnie.

Z Frankfortu d. 5 Maia.

Gazeta tuteysza zawiera następuiący artykuł:

Woyska Rossyyskie opuszczą wkrotce Francyą, udadzą się nad Ren, a ztamtąd nad Odrę. Woyska te składaią 5 korpusow i poydą następuiącemi drogami:

Pierwszy korpus 25,000 jazdy wynoszący, przez Koloniią, Wetzlar, Eisenach, Lipsk, Luben i Krossen.

Drugi 40,000 piechoty i 20,000 jazdy, przez Koblentz, Wiesbaden, Frankfort, Erfurt, Lipsk, Meissen, Sagan i Głogow.

Trzeci 40,000 piechoty i 20,000 jazdy, przez Moguncyą, Aszaffenburg, Wirchurg, Gera, Drezno, Bautzen, Lignicę i Wrocław.

Czwarty 40,000 piechoty i 18,000 jazdy, przez Manneim, Norembergę, Baireit, Freiburg, Drezno, Bautzen, Jauer, Reichenbach, Brzeg i Opole.

Piąty, który stanowi odwodowy korpus, a w którym zamyka się głowna kwatera Cesarza, wynosi 35,000 piechoty i 15,000 jazdy, przez Stolhofen, Karlsruhe, Wircburg, Jena, Merseburg, Dessau, Treuenbrietzen, Zehlendorf, Berlin, Münchberg i Kiltryn.

Cztery pierwsze kolumny poprzedzaią wymienionemi drogami 4 kolumny kozakow. Liczba tych korpusow pomnoży się ieszcze oddziałami jeńcow i powracaiącemi do zdrowia żołnierzami, którzy w rożnych mieyscach na tych drogach znayduią się, tak iż ieszcze trzecią częścią powiększą się.

Z Insprukn d. 4 Maia.

Onegday w wieczor przybył tu z Werony Xże Eugeniusz, były Wicekról Włoski z swoią małżonką i wysiadł do Królewskiego zamku. Towarzyszyli im C.K. Austryacki Jenerał major Hrabia Anthems i Pułkownik Call. Prezes Król. appelacyynego sądu Baron Weiden, i Dyrektor cyrkułu Baron Hertersdorf wyiechali na przeciw wysokim podrożnym do Schönberga, i wraz z C.K. Austryackim Szambelanem Majorem i tuteyszym dowodcą iechali około ich powozu przez miasto. Znayduiące się tu C.K. Austryackie woysko zaciągnęło na straż do zamku, i stało w paradzie z chorągwiami, i t. d. na rynku uszykowane. Wczoray o godzinie 8 z rana puścili się Xięstwo Jchmość przez Raitenberg i Kufstein, gdzie będzie nocleg, w dalszą podroż do Monachium. W wieczor nadiechały tu pięcioro ich dzieci i reszta orszaku, a dziś tąż udały się drogą do Monachium. Podrożni ci maią 12 powozow. Poiutrze oczekiwana tu iest Cesarzowa Marya Ludwika z swoim synem Xciem Parmy; przybędzie tu przez Kempten, a poiedzie przez Salcburg.

(Monachiyska gazeta donosi, iż Xże Eugeniusz z swoią małżonką przybył d. 4 b. m. po południu do Monachium, i tey ieszcze nocy udał się Xże w dalszą prodroż do Paryża, a iego małżonka pozostała w Monachium.)

Z Bruxelli d. 26 Kwietnia.

Od kilku dni urządzaią tu wiele domow, które dotąd nie były zamieszkane; swożą do nich wiele kosztownych sprzęto powiększey części z pałacu Laeken. Jeżeli wierzyć można osobom, które mienią się dobrze rzeczy wiadomemi, tedy te domy przeznaczone są dla pełnomocnikow zprzymierzonych, Mocarstw, którzy ziechać się maią na kongress do naszego miasta, dla ułożenia zasad, na których opierać się ma pokoy i szczęście Europeyskich ludow.

Z Strazburga d. 1 Maia.

Telegraf donosi nam w tey chwili, że Krol Ludwik XVIII wiechał dnia dzisieyszego uroczyście do Paryża. Królewicz Monsieur wyiechał dnia poprzedzaiącego przeciw niemu do Compiegne. Wszystkie woyska Francuzkie, które niedaleko stolicy stały, wezwane także zostały, dla czynienia służby przy wiezdzie Krolewskim.

DODATEK
DO N.ro 40.
GAZETY KRAKOWSKIEY

W KRAKOWA DNIA 18 MAIA 1814 Roku WE ŚRODĘ.

Z Petersburga d. 8 Kwietnia d. k.
(Z Kuryera Litewskiego.)

Ukaz Iego Imperatorskiey Mci Samowładcy wszech Rossyy z rządzącego Senatu Wileńskiemu Gubernskiemu Rządowi. — Według Imiennego Nayważszego Jego Imperatorskiey Mci Ukazu danego rządzącemu Senatowi d. 24 Lutego t. r. za własnoręcznym N. Pana podpisem, w którym wyrażono:

" Z powodu troskliwości moiey o pomyślny stan familii Xiążąt Radziwiłłow, przychylaiąc się do proźby wdowy Xcia Dominika Radziwiłła, i żądaiąc przywieść do ukończenia sprawy tego obszernego, ale długami obciążonego maiątku; widzę, że zwyczayny porządek sądowego przewodu w nadzwyczaynem zawikłaniu tych spraw toczących się w rożnych sądowych mieyscach w wielu Guberniiach, nie przedstawia sposobu zakończenia ich inaczey, iak tylko w bardzo przedłużonym czasie, i dla tego rozkazuię:

1. Stosownie do proźby Xcia Antoniego Radziwiłła, na maiątki Xcia Dominika Radziwiłła nałożony sekwestr z powodu służby iego w woyskach nieprzyiacielskich i niepowrocenia na termin oznaczony, zkassować.

2. Prawne następstwo na pozostałe po rzeczonym Xciu Dominiku Radziwille Ordynacye Neswieską, Ołycką i Mirską, utwierdzić na Xcia Antoniego Radziwiłła, zostawiaiąc iednakże prawnym pretendentom, ieżliby się iacy okazali, możność rozprawienia się z nim porządkiem prawami przepisanym.

3. Dozwala się Xciu Antoniemu Radziwiłłowi w każdym czasie obiąć w swoie władanie te maiątki, ze wspomnionych Ordynacyy złożone, i żądać rachunku z dochodow od czasu śmierci Xcia Dominika Radziwiłła.

4. Spadkowe maiątki Xcia Dominika Radziwiłła oddać w prawne następstwo, a małoletniey iego corki naznaczyć Opiekunami taynego Konsyliarza Adama Czartoryskiego, taynego Konsyliarza Wawrzeckiego, i Xiążąt Walentego i Konstantego Radziwiłłow, przytem wdowa Xżna Radziwiłłowa powinna używać wszelkich praw i przynależności iey służących.

5. Dla rozpatrzenia i powzięcia wiadomości o długach obciążaiących ten ma-

pątet, tak spadkowy, iako i z Ordynacyy złożony, i dla obrocenia ich tam, gdzie one podług prawa zastosowane bydź powinny, słowem, dla wypełnienia tego wszystkiego, co i massę maiątku obciążoną długami i Kredytorow przyprowadzić może do zupełnego zaspokoienia, ustanowić osobną Kommissyą z 9ciu członkow i takieyże liczby kandydatow, ktorzy w przypadku potrzeby zastąpić mogą mieysca członkow według starszeństwa ich listy. Prezydentem oney naznaczam Litewskiego Oboźnego Hrabiego Pociria, a zaś Wiceprezydenta, innych członkow i kandydatow zostawiam sobie do potwierdzenia z tych osob, które będą mnie przedstawione tak ze strony Ordynacyi, iako też od wdowy Xżney Radziwiłłowey i od Kredytorow.

6. Kommissya ta pod nazwiskiem Kommissyi do rozt zaśuienia Radziwiłłowskich długow od Rządu postanowioney, posiedzenia swoie mieć powinna w Nieświeżu; lecz nie odmawia się iey wolności przenoszenia swoiey Juryzdykcyi tam, gdzie potrzeba wymagać będzie. Trwa ona do zupełnego ukończenia sprawy, do którey iest przeznaczona. Pięciu członkow nieuchronnie potrzeba do złożenia prawnego zasiadania.

Ta Kommissya naypierwey mieć powinna na baczeniu dług skarbowy obciążaiący maiątki Radziwiłła, i ieżeli z rachunkow, przed innemi uczynić się powinnych, okaże się, że znaczna część tych kapitałow iuż upłacona, w tenczas pozwala się zostawić sekwestr na takim tylko maiątku, który odpowiadać będzie pozostałemu skarbowemu długowi, inne zaś oswobodzić od sekwestru.

7. Przepisanie prawideł dla niey, kolele, według których członkowie zieżdzać się powinni dla nieprzerwanego zasiadania; naznaczenie kandydatow dla zaięcia mieysc członkow, i dla innych w tych sprawach poruczeń, kiedy dla ich ułatwienia okaże się tego potrzeba; — Przepisanie prawideł, według których należy postępować w sporach podlegaiących rozpoznaniu, przeznaczenie Administratorow ku zarządzeniu maiątkami, gdzie się ich uzna potrzeba, i do gospodarstwa w sprawach kredytorow; — Ułożenie dla nich przepisow i dozor około ich spełnienia; Ustanowienie komitetu wierzycieli, któryby nieprzerwanie miał o nich pieczą; — wszystko to zostawia się do ucynienia Kommissyi, która na pierwszem zasiadaniu swoiem przed przystąpieniem do swoich istotnych obowiązkow, powinna, wygotowawszy to, przedstawić mnie do potwierdzenia przez Prezydenta, a potem ogłosić w gazetach wszystkie postanowienia potrzebne w tym przedmiocie.

8. Daiemy tey Kommissyi władzę roztrząsania wszelkich sporow i rozstrzygania wątpliwości, iako ostatniey instancyi bez appelacyi. — Postanowienia iey wypełniaią bez wyiątku wszystkie Magistratury i osoby Naszego Państwa, i zadosyć czynią wszystkim iey żądaniom w sprawach iey poruczonych.

9. Wszystkie processa w przedmiotach, na mocy tego Ukazu ulegaiące rozpoznaniu Kommissyi, w iakichkolwiek były sądowniczych mieyscach zaczęte i dotąd ieszcze prowadzone, od czasu ogłoszenia tego Ukazu, przenieść do ustanowioney Kommissyi dla ich ukończenia.

10. Na pensye członkom, rownie iak na wydatki, bez których obeyść się nie można, naznaczamy dwa procenta z czy-

ſkego dochodu od maiątkow obciążonych długami. — Kommissya przedſtawi Mnie wiadomość o nieprzemiennych corocznych wydatkach, a zaś z nadzwyczaynych podawąć będzie corocznie rachunek zgromadzenia familii i komitetowi kredytorow. — Podobnymże sposobem przedſtawi mnie do potwierdzenia tabelle poszlin i innych poborow według sądowego przewodu.

11. Władza Kommissyi rozciąga się nietylko na maiątki będące w granicach Rossyi, ale nawet na maiątki Radziwiłłow, kredytorow i dłużnikow w Xięſtwie Warszawskiem przebywaią ych.

12. Senat niezaniedba w tym przedmiocie kommunikować wiadomość Naywyzszey Radzie ustanowioney dla zarządzania Xięſtwem Warszawskiem, w celu należącego z iey ſtrony przyczynienia się, co do maiątkow leżących w Xięſtwie Warszawskiem. „

Rządzący Senat przykazał o należytem tego Naywyzszego Rozkazu wypełnieniu, zalecić Grodzieńskiemu, Wileńskiemu, Mińskiemu, Kijowskiemu, Podolskiemu, Wołyńskiemu, Mohylowskiemu, i Witebskiemu Gubernskim Rządom, tudzież rządowi obwodu Białoſtockiego, i także czasowemu Departamentowi Wileńskiego głownego sądu; dla uwiadomienia zaś o tem posłać także Ukazy PP. Miniſtrom, Kontrolerowi Państwa, Gubernatorom woiennym zawiaduiącym częścią cywilną, Gubernatorom cywilnym i Naczelnikom miaſt; do wszyſtkich innych Rządow Gubernskich, Izb skarbowych i cywilnych, i drugich Departamentow głownych i jeneralnych sądow; do Nayświętszego rządzącego Synodu, do wszyſtkich Departamentow rządzącego Senatu, i do Naywyższey Rady, uſtanowioney do zarządzania Xięſtwem Warszawskiem, dla należytego z iey ſtrony współdziałania, co do maiątkow leżących w Xięſtwie Warszawskiem, kommunikować wiadomości. —— Dnia 27 Marca 1814 roku. Oryginał podpisali Ober Sekretarz Alexander Iskrycki, w obowiązkach Sekretarza Konsyliarz Tytularny Lapunow, Kolleski Sekretarz Naumow.

3go Departamentu, w 1wszym oddziale.

Rozmaite wiadomości.

Liſty prywatne, nadeszłe przez przybyłego d. 4 Maia do Berlina gońca, donoszą, iż Feldmarszałek Blücher wyiechał d. 24 Kwietnia z Paryża do Londynu, gdzie iak wiadomo wezwał go Xiąże Rejent, chcąc temu zasłużonemu weteranowi osobiście okazać swoie uszanowanie.

Sprzymierzeni Monarchowie oświadczyć Szwaycaryi przez swoich pełnomocnikow kazali, iż w ten czas tylko uznaią polityczny byt Szwaycaryi, gdy związkowa ich konſtytucya zaymować w sobie będzie 19 kantonow iak w roku 1803 urządzone były.

Gdy w Anglii wszyscy się cieszyli z ucieczki Bonapartego z Rossyi, Ludwik XVIII rzekł: " Ja i moy dom nie mogą iak tylko opłakiwać zdarzenia, w którem 200,000 Francuzow zginęło.

Były Król Weſtfalski, Hieronim Bonaparte, przybył d. 27 Kwietnia do Berna. Nazaiutrz przybyła tamże iego małżonka z swoim orszakiem. Małżeńſtwo to naięło sobie wieyski obszerny dom niedaleko Berna na mieszkanie. Były Król Hollenderski, Ludwik Bonaparte, żądał od C. K. Auſtryackiego posła paszportu, ażeby mogł do dawnego swoiego siedliska pod Grätz

powrocić. Zapewniają iednak, iż przyszłe swoie mieszkanie założyć chce w Rzymie, dokąd udaie się iego matka Letycya Bonaparte.

Podług doniesień z Norwegii, konferencyyny Radca Anker, który ztamtąd do Londynu posłany został, dla nakłonienia rządu Angielskiego do uznania zamierzoney niepodległości Norwegii, powrocił z odpowiedzią Angielskiego ministerium, iż gdy Dania odstąpiła Szwecyi Norwegii, a W. Brytania z obiema państwami w przyiacielskich stosunkach zostaie, nie może zatem czynić przeszkody w odięciu Norwegii przez Szwecyą. Norwegiia podda się teraz więc spokoynie panowaniu Szwedzkiemu, iakoż mowią, że Xże Chrystyan prosił iuż rządu Szwedzkiego o paszport do wyiazdu do Danii.

Dnia 16 i 17 *Maia* 1814.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
Pszenicy	27 —	24 —	20 —	18 —
— Zyta	18 15	18 —	17 15	17 —
— Jęczmienia	15 —	14 —	13 15	13 —
— Owsa	9 15	8 —	7 15	— —
— Jagieł	42 —	40 —	30 —	32 —
— Grochu	29 —	27 —	24 —	— —
— Rzepaku	30 —	28 —	27 —	— —

DONIESIENIA

Niżey podpisany do publiczney podaie wiadomości: iż z mocy Rezolucyi Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Deptu Krakowskiego dnia czwartego miesiąca i roku bieżących, do Numeru 718 zapadłey, kamienica murowana tu w Krakowie w ulicy Mikołayskiey pod Nr. 639 stoiąca, w połowie do Woyciecha i Krzysztofa Nowakiewiczow, a w drugiey połowie do niegdy Kazimierza Wierusikiewicza należąca, od biegłych w sztuce złotych polskich Pięć tysięcy dwieście dwadzieścia pięć groszy sześć, wraz z lottem uredzianym w teyże kamienicy znayduiącym się, i w murowanym, oszacowana, więcey daiącemu w monecie srebrney kurant dnia dwudziestego szostego miesiąca Maia, r. b. o godzinie 9 przed południem w kancellaryi niżey podpisanego Pisarza, tu w Krakowie w ulicy Szpitalney pod Nrem 562 utrzymywaney przez publiczną licytacyą sprzedana zostanie; życzący sobie tedy pomienioney nabyć kamienicy, w mieyscu i czasie wyż wymienionym dla oświadczenia swych podań do protokołu znaydować się raczą; na tym bowiem terminie przerzeczona kamienica więcey ofiaruiącemu pod kondycyami (które każdego czasu w kancellaryi niżey podpisanego zwyż wymienioney przeczytać można) przygotowawczo przysądzoną będzie.

W Krakowie d. 14 Kwietnia 1814 roku.

Z mocy Rezolucyi Trybunału Cyw. Krak. dnia 2 Maia 1814 do Nru 953 za Notaryusza Lichockiego podpisuię.

Woyciech Glearski, Notaryus. D. Kr.

Niżey podpisany do publiczney podaie wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Wyż. Tryb. Cyw. I. Inst. Deptu Krak. pod dniem 7 Maia r. b. 1814, do L. 972 zapadłey, ruchomości po ś. p. Zuzannie z Mroczkowskich Kalicińskiey pozostałe z sukien, bielizny, pościeli, i sprzętow domowych składaiące się w Szkalbmierzu w domu pod Nrem 21 w rynku miasta sytuowanym dnia 2go Czerwca r. b. o godzinie 9 z rana i 3 po południu przez publiczną licytacyą za gotowe srebrne pieniądze sprzedawane będą.

Antoni Szałowicz, *N. P. P. S.*

Dnia 3go Czerwca r. b. o godzinie 9tey z rana w Słupowie pod Działoszycami w Powiecie Miechowskim leżącey wsi licytacya rożnych ruchomości, iako to: bydła, koni, narzędzi rolniczych i gospodarskich, srebra, tudzież 60 morgow lasu sosnowego i dębowego, ogołem lub częściami podług życzenia licytantow, ktorzy toż drzewo w przeciągu sześciu lat wycinać sobie mogą, za gotową srebrną kurant monetę naywięcey daiącemu sprzedać się maiącego aż do iey ukończenia, odbywać się będzie. — Każdy przeto chęć licytowania maiący w dniu i mieyscu wzwyż wyrażonym stawić się raczy. Dan w Słupowie d. 14 Maia 1814.

Jos. Konty Kowalski, K. T. C. P. J. D. K.